

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет культурології та соціальних комунікацій
Кафедра музейно-туристичної діяльності

**Робоча програма навчальної дисципліни
«ІСТОРІЯ УКРАЇНИ: ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ВИМІР»**

Галузь знань –	<u>02 Культура і мистецтво</u>
Спеціальність –	<u>028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»</u>
Освітньо-професійна –	<u>«Менеджмент культури»</u>
Рівень вищої освіти –	перший (бакалаврський)

Розробник (и):

професор, доктор історичних наук, професор кафедри музейно-туристичної діяльності

Шандра Ірина Олександрівна

Мова навчання – українська

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 15 серпня 2024 р

Завідувач кафедри менеджменту культури

та соціальних технологій Геннадій АФЕНЧЕНКО

Робочу програму затверджено на засіданні ради факультету культурології

та соціальних комунікацій

Протокол № 1 від 26.08.24

Голова ради факультету Наталя КОРЖИК

Зміни в робочій програмі затверджені на засіданні кафедри

Протокол № 10 від 20 листопада 2024 р.

Завідувач кафедри музейно-туристичної діяльності

 Анатолій ЩЕРБАНЬ

Зміни в робочій програмі затверджені на засіданні ради факультету

культурології та соціальних комунікацій

Протокол № 6 від 21.11.24

Голова ради факультету Наталя КОРЖИК

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна / освітньо-наукова програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів - 3	Галузь знань <u>02 Культура і мистецтво</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
	Спеціальність <u>028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»</u> (шифр і назва)		
Індивідуальне науково-дослідне завдання <i>курсова робота або аналоги</i> Не передбачено	Освітньо-професійна / освітньо-наукова програма <u>«Менеджмент культури»</u>	Рік підготовки:	
		1-й	-
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		1-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача - 4	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Лекції	
		20 год.	-
		Практичні / семінарські / індивідуальні	
		10 год.	-
		Самостійна робота	
		60 год.	-
Індивідуальні завдання: не передбачено			
Вид контролю: екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Навчальна дисципліна «Історія України: цивілізаційний вимір» є провідним українознавчим курсом, одним з найважливіших курсів у системі вищої освіти. Навчальна дисципліна «Історія України» покликана допомогти студенту досягти розуміння сутності історичного процесу,

взаємозв'язків та взаємозумовленостей у розмаїтті подій, явищ, фактів, навичок науково-практичної та науково-дослідної роботи. У процесі вивчення дисципліни студенти мають усвідомити закономірності історичного процесу, особливості кожної зі стадій історичного розвитку. Крім того, курс спрямований на отримання студентами теоретичних знань та практичних умінь, які дадуть їм змогу ефективно використовувати отримані навички у майбутній професійній діяльності.

Обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС та його розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять. На дисципліну «Історія України: цивілізаційний вимір» відведено 3 кредити, які розподіляються таким чином: 20 год. – лекційні, 10 год. – семінарські заняття, 60 год. – самостійна робота.

Статус дисципліни: обов'язкова.

Мета курсу – набуття студентами ключових знань з історії українських земель від стародавніх часів до сучасності; розуміння безперервності державотворчих процесів на українських землях; вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між фактами та явищами; поглиблення історичних знань шляхом ознайомлення з фактами й процесами, біографіями видатних діячів, джерелами різних видів; формування у майбутніх музеєзнавців відчуття причетності до тисячолітньої історії українського народу, розвиток у них патріотичних, державницьких та морально-етичних переконань.

Загальні та фахові компетентності, які формує дисципліна (відповідно до освітньо-професійної / освітньо-наукової програми).

<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК11. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК17. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК18. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Фахові компетентності</p>	<p>ФК3. Здатність визначати стратегічні пріоритети та аналізувати особливості місцевих, регіональних, національних та глобальних стратегій соціокультурного розвитку.</p>

Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної / освітньо-наукової програми).

Програмні результати навчання	<p>ПРН2. Збирати та впорядковувати інформацію.</p> <p>ПРН10. Вивчати, узагальнювати та адаптовувати найкращий досвід соціокультурної розбудови.</p>
-------------------------------	---

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання та підсумкова форма контролю. Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, результати самостійної роботи з науковою літературою та першоджерелами, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді реферату та його презентації. Підсумковий контроль здійснюється у формі усного іспиту: оцінюється повнота та сутність знань, вміння відповідати на питання, визначати тенденції, історичні паралелі.

Рівень досягнення запланованих результатів навчання перевірятиметься за допомогою таких форм контролю:

- 1) виступ на семінарському занятті із доповіддю;
- 2) доповнення на семінарському занятті, формулювання питань до виступаючого;
- 3) участь у дискусії та обговоренні;
- 4) підготовка реферату;
- 5) підготовка творчого завдання;
- 6) аналіз історичної постаті;
- 7) аналіз історичних паралелей.

Критерії оцінювання результатів навчання за 100 бальною рейтинговою шкалою.

Відповідь оцінюється за такими критеріями:

- точність відтворення фактів, змісту понять, адекватність використання професійної термінології;
- повнота, глибина, системність знань;
- здатність логічно мислити, аналізувати, порівнювати, узагальнювати;
- уміння формулювати, обґрунтовувати власні думки, факти й робити висновки тощо;
- комунікативні навички.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Історія України” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової екзаменаційного кредиту:

Для іспиту

Змістовий модуль 1 Теми 1-6	Змістовий модуль 2 Теми 7-12	Підсумковий контроль (іспит)
--------------------------------	---------------------------------	------------------------------

45%	45%	10%
8 тиждень	7 тиждень	Екзаменаційна сесія

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Кількість тижнів для теоретичної підготовки, кількість розділів та тем. 15 тижнів теоретичної підготовки, 2 розділів, 12 тем.

2. Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Вступ до курсу «Історія України: цивілізаційний вимір». Найдавніші цивілізації на теренах України. Княжий період в історії українських земель
- Тема 2. Українські землі під владою Литви та Польщі: латентний період в історії українських земель. Козацтво
- Тема 3. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. Руїна
- Тема 4. Українські землі наприкінці XVI – XVIII ст.
- Тема 5. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій (кінець XVIII – початок XX ст.)
- Тема 6. Україна в Першій світовій війні
- Тема 7. Українська національно-демократична революція 1917 – 1921 рр.
- Тема 8. УСРР під час нової економічної політики 1921 – 1928 рр.
- Тема 9. Радянська модернізація України 1929 – 1938 рр. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період
- Тема 10. Україна в роки Другої світової війни
- Тема 11. Україна в другій половині XX ст.
- Тема 12. Україна – суверенна і незалежна держава

3. Структура навчальної дисципліни

4.

Назви розділів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	с	інд	с.р.		л	п	с	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 1. Вступ до курсу «Історія України:	8	2		2		4							

цивілізаційний вимір». Найдавніші цивілізації на теренах України. Княжий період в історії українських земель													
Тема 2. Українські землі під владою Литви та Польщі: латентний період в історії українських земель. Козацтво	6	2				4							
Тема 3. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. Руїна	10	2		2		6							
Тема 4. Українські землі наприкінці XVI – XVIII ст.	6					6							
Тема 5. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій (кінець XVIII – початок XX ст.)	6	2				4							
Тема 6. Україна в Першій світовій війні	6					6							
Тема 7. Українська національно-демократична революція 1917 – 1921 рр.	10	2		2		6							
Тема 8. УСРР під час нової економічної політики 1921 – 1928 рр.	6	2				4							
Тема 9. Радянська модернізація України 1929 – 1938 рр. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період	6	2				4							
Тема 10. Україна в роки Другої світової війни	10	2		2		6							

Тема 11. Україна в другій половині ХХ ст.	6	2			4						
Тема 12. Україна – суверенна і незалежна держава	10	2		2	6						
Усього годин	90	20		10	60						
ІНДЗ											
Усього годин											

5. Теми практичних / семінарських / індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Виникнення та розвиток Київської Русі в IX – XII ст. як державного утворення та суб'єкта міжнародних відносин	2
2.	Українські землі в другій половині XVII – першій половині XVIII ст.	2
3.	Українська національно-демократична революція 1917 – 1921 рр.	2
4.	Україна в Другій світовій війні	2
5.	Державне та культурне будівництво в незалежній Україні	2
	Усього:	10

6. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до курсу «Історія України: цивілізаційний вимір». Найдавніші цивілізації на теренах України. Княжий період в історії українських земель	4
2	Українські землі під владою Литви та Польщі: латентний період в історії українських земель. Козацтво	4
3	Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. Руїна	6
4	Українські землі наприкінці XVI – XVIII ст.	6
5	Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій (кінець XVIII – початок ХХ ст.)	4
6	Україна в Першій світовій війні	6
7	Українська національно-демократична революція 1917 – 1921 рр.	6
8	УСРР під час нової економічної політики 1921 – 1928 рр.	4
9	Радянська модернізація України 1929 – 1938 рр. Західноукраїнські землі в міжвоєнний період	4
10	Україна в роки Другої світової війни	6
11	Україна в другій половині ХХ ст.	4
12	Україна – суверенна і незалежна держава	6
	Разом	60

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Методи навчання

Лекції, семінарські заняття, дискусії, робота з книгою, відео-метод, пізнавальна гра, рольова гра, навчальний контроль, ситуаційний метод.

Форми контролю

№ з/п	Вид контролю	Методи контролю
1.	Поточний	Усне опитування Доповідь на семінарському занятті Відпрацювання пропущених занять
2.	Періодичний	Реферат
3.	Самостійна робота	Звіт про самостійну роботу Презентація
4.	Підсумковий контроль	Іспит

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Поточна успішність				Сам. робота	Залік / екзамен	Усього
Т 1	Т 2					
30	30			30	10	100

Розподіл балів за формами контролю.

- робота на семінарському занятті – 1-10; ... 5 семінарів – до 50 балів;
- усне опитування – 1-2; ... 10 усних опитувань – до 20 балів;
- підготовка та виступ з рефератом – 5-10 балів;
- відповідь на іспиті – до 10 балів.

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю:

Залік – від 60 до 100 балів;

Екзамен – від 60 до 90 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Навчально-методичне забезпечення

- підручники,
- навчальні посібники,
- опорні конспекти лекцій,
- навчально-методичне забезпечення дисципліни,
- нормативні документи
- ілюстративні матеріали.

9. Рекомендована література

Обов'язкова

1. Історія України. Навчальний посібник / О. Д. Бойко. 3 вид. – К. : Академкнига, 2010.
2. Грушевський М.С. Ілюстрована історія України. – К., 1992.
3. Полонська-Василенко Н.Д. Історія України. – Т. 1, 2. – К., 1995.

Додаткова

1. Алексеев Ю. М., Вертечем А. Г., Даниленко В. М. Історія України. – К., 2003.
2. Алексеев Ю. М., Кульчицький С. В., Слюсаренко А. Г. Україна на зламі історичних епох. – К., 2000.
3. Баран В., Козак Д., Терпиловський Р. Походження слов'ян. – К., 1991.
4. Бикова Т. В. Історія української літератури 70-х – 90-х років XIX століття / Т. В. Бикова. – К. : Четверта хвиля, 2008. – 113с.
5. Білоус П. В. Історія української літератури XI – XVIII ст.: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / П.В.Білоус. – К. : Академія, 2009. – 423 с.
6. Білоус П. В. Українська література XI – XVIII ст. / П. В. Білоус. – К. : Академія, 2010. – 357 с.
7. Великий українець: матеріали з життя та діяльності М. Грушевського. – К., 1992.
8. Володарі гетьманської булави. Історичні портрети. – К., 1994.
9. Голобуцький В. Запорозьке козацтво. – К., 1994.
10. Гутній О. Українська козацька держава в другій половині XVIII ст.: кордони, населення, право. – К., 1996.
11. Даниленко В., Касьянов І., Кульчицький С. Сталінізм в Україні: 20-30-ті роки. – К., 1991.
12. Довгаленко Н. С. Українська музика XX ст. / Н. С. Довгаленко – Одеса: Астропринт, 2009. – 120 с.
13. Єфименко О. Історія України та її народу. – К., 1992.

14. Жулинський М. Нація. Культура. Література: національно-культурні міфи на ідейно-естетичні пошуки української літератури / М. Жулинський. – К. : Наукова думка, 2010. – 560 с.
15. Заставний Ф. Українська діаспора. Розселення українців у зарубіжних країнах. – Львів, 1991.
16. Ісаєвич Я. Україна давня і нова: народ, релігія, культура. – Львів, 1996.
17. Історія декоративного мистецтва України: у 5 т. / Голов. редкол.: Ганна Скрипник (голов. ред.) та ін. – К. : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2006 – 2009.
18. Історія українського драматичного театру: У 3 т. / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського; редкол.: Г. А. Скрипник (голова) та ін. – К., 2009.
19. Історія українського мистецтва : У 5 т. / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського; гол. ред. Г. Скрипник ; ред. Р. Михайлова, Р. Забашта. – К., 2006 – 2008.
20. Коваль М. В. Україна: 1939-1945. Маловідомі і непрочитані сторінки історії. — К., 1995.
21. Косик В. Україна і Німеччина в Другій світовій війні. – Париж; Нью-Йорк; Львів, 1993.
22. Костомаров М. Історія України в життєписах визначних її діячів. – К., 1991.
23. Котляр М. Історія України в особах. Давньоруська держава. – К., 1996.
24. Сидор-Гібелінда О. Українці на Венеціанському бієнале: сто років присутності. – К., 2008.
25. Українська державність у ХХ ст. – К., 1996.
26. Ульяновський Ф., Крижанівський О., Плохій С. Історія церкви та релігійної думки в Україні. У 3-х кн. — К., 1994.
27. Феномен Лесі Українки: літературознавчий, лінгвістичний, історіософський, філософський та педагогічний аспекти.: зб. наук. пр. / НАН України. Уклад. І. З. Тарасинська. – К., 2010. – 284 с.
28. Шаповал Ю. Людина і система (штрихи до портрета тоталітарної доби в Україні). - К., 1994.
29. Шаповал Ю. Україна 20-х – 50-х років: сторінки ненаписаної історії. – К., 1993.
30. Яворницький Д. Історія запорозьких козаків. — К., 1999.

Інформаційні ресурси Інтернет

1. Харківська державна академія культури: <http://c.ac.kharkov.ua>;
2. Національна бібліотека України В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>;
3. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка:
<http://www.korolenko.kharkov.com>;
4. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого: <http://www.nplu.org>.
5. <http://history.franko.lviv.ua> – довідковий сайт.
6. <http://www.history.org.ua> – сайт інституту історії України НАН України
7. <http://www.etnolog.org.ua> – сайт інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України